Pressemeddelelse, 21. sep. 2026, Tænketanken Hav

Markant flere hedebølger i danske havområder presser havmiljøet

Antallet af dage med marine hedebølger er steget mere end 170 % siden 1980'erne, viser ny analyse fra Tænketanken Hav. Det varmere vand forværrer iltsvind og presser havets sårbare dyreliv og økosystemer yderligere. Derfor er der behov for en mere ambitiøs og klimarobust havpolitik, lyder det fra tænketanken.

Det er ikke kun på land, at vi kæmper med varmt vejr og hedebølger. Havet omkring Danmark bliver stadig oftere ramt af unormalt høje temperaturer, og antallet af dage med hedebølger i havet er steget med mere end 170 % siden 1980'erne, viser ny analyse fra Tænketanken Hav. Alene i 2025 var der 130 dage med marine hedebølger i Danmarks hav. Den mest markante stigning i dage med hedebølger er om sommeren og efteråret (jun.-nov.), hvor iltsvind præger fjorde og indre farvande.

En marin hedebølge er en periode, hvor vandet er usædvanligt varmt for årstiden og det område, hvor temperaturen er målt. For eksempel var der en marin hedebølge i slutningen af juni i år, hvor der den 29. juni blev observeret temperaturer 5 grader over normalen flere steder i danske havområder.

Analysen viser, at antallet af hedebølger i havet er steget markant i fem ud af seks undersøgte farvande i Danmark. Den største stigning ses i Østersøen omkring Bornholm, hvor antallet af marine hedebølgedage er vokset med 320 % siden 1980'erne. I Bælthavet er stigningen 209 %.

Varmen forstærker iltsvind og presser sårbare arter

Temperaturstigninger som disse presser det i forvejen kriseramte havmiljø, lyder det fra tænketanken.

"*Et varmere hav og flere marine hedebølger er med til at forværre iltsvind og presse torsk, sild og andre af havets sårbare arter. Derfor er det bydende nødvendigt, at regeringen skruer op for en mere ambitiøs havpolitik, som indtænker stigende havtemperaturer – heriblandt hurtigere og markant større reduktion af kvælstof*", siger Ditte Mandøe Andreasen, programchef i Tænketanken Hav.

Analysen påpeger, at opvarmning af havet og marine hedebølger øger risikoen for både hyppigere og kraftigere iltsvind, og forstærker andre presfaktorer såsom udledning af næringsstoffer og fiskeri. Det kan have ødelæggende konsekvenser for sårbare økosystemer og arter. Hedebølgerne i havet kan gøre dele af danske farvande uegnede som levesteder for f.eks. torsk, da meget høje temperaturer bl.a. kan have skadelig indvirkning på torskens adfærd, vækst og reproduktion.

Tænketanken Hav: Havpolitikken skal klimasikres nu

Som en konsekvens af de stigende havtemperaturer peger Tænketanken Hav på, at Danmark allerede nu bør indarbejde fremtidens temperaturer i havpolitikken og reducere de øvrige presfaktorer, som sammen med opvarmningen lægger pres på havets økosystemer.

"*Der er ingen tvivl om, at udledningen af drivhusgasser skal reduceres. Men vi er samtidig nødt til at gøre havets økosystemer mere robuste over for den opvarmning af havet, der allerede er i gang. Jo varmere havet bliver, desto mere nødvendigt bliver det at reducere udledningen af næringsstoffer og andre presfaktorer*," siger programchef Ditte Mandøe Andreasen.

Tænketanken Hav anbefaler blandt andet:

1. At indsatsbehovet for reduktion af kvælstof under den grønne trepartsaftale øges fra ca. 14.800 til mindst 20.000 tons kvælstof om året, og derudover bør fremtidens temperaturstigninger indarbejdes i beregningen af indsatsbehovet for kvælstof.
2. At regeringen arbejder for, at de EU fastsatte fiskekvoter tilpasses fremtidens havtemperaturer og de deraf ændrede fiskebestande.
3. At regeringen senest i 2030 sikrer, at mindst 30 procent af havet er reelt beskyttet og samtidig identificerer og beskytter områder, der kan fungere som klimarefugier.
4. At staten og kommunerne fra 2027 stiller krav om, at alle offentligt finansierede marine naturgenopretningsprojekter indtænker fremtidens temperaturstigninger i havet.
5. At regeringen fra 2027 etablerer et målrettet forskningsprogram om klimaforandringernes konsekvenser for det danske vand- og havmiljø.

Om analysen

- Tænketanken Havs analyse bygger på satellitobservationer af havoverfladetemperaturen fra Copernicus og undersøger udviklingen i marine hedebølger i Danmarks havområde 1982-2025. En marin hedebølge er defineret som mindst fem sammenhængende dage, hvor havtemperaturen overstiger en lokal og årstidsbestemt tærskel.

- Analysen viser, at der i de seneste 11 år (2015-2025) i gennemsnit har været 56 dage om året med marine hedebølger i danske havområder. I 1980'erne (1982-1992) var der i snit blot 21 marine hedebølger årligt, viser analysen. Det svarer til en stigning på mere end 170 procent, og skyldes primært menneskeskabte klimaforandringer.

- Analysen peger på, at marine hedebølger og den generelle havopvarmning kan forværre flere af de problemer, som allerede præger de danske farvande. Varmt vand kan indeholde mindre ilt, mens højere temperaturer samtidig øger algevækst og

bakteriers nedbrydning af organisk materiale. Det øger iltforbruget og risikoen for mere omfattende iltsvind.

Læs hele analysen på www.taenketankenhav.dk/publikationer.